Nro 53.

FREDERYK AUGUST

z Bożey Łaski Król Saski Xiążę Warszawski etc.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tém wiedzieć należy wiadomo czyniemy: że Sąd Nasz Kassacyiny Xięstwa Warszawskiego wydał wyrok następuiący:

Działo się w Warszawie w pałacu zwykłych posiedzeń Rady Stanu, Krasińskich zwanym, na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyinego, dnia piątego Czerwca tysiąc ośmset dwunastego roku.

SĄD KASSACYINY

XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.

W sprawie kryminalnéy Jakoba Funkelsteina Kupca i Właściciela domu w Krakowie na przedmieściu Kaźmierz zwanym, pod liczbą 107. położonego z rekursu urzędu Prokuratorskiego przeciw Wyrokowi Sądu Sprawiedliwości Kryminalnéy Departamentów Krakowskiego i Radomskiego w dniu dwudziestym osmym Lutego roku zeszłego tysiąc ośmset iedenastego zapadłemu;

Maiąc sobie przełożony następuiący stan sprawy:

Izrael Berl Puffeles ściągnąwszy na siebie podeyrzenie skupowania rzeczy kradzionych miał bydź aresztowany z rozkazu Policyi przez Rewizora Felixa Kryszkiera. Mieszkał on w tenczas w domu Brata swego Jakoba Funkelstęina, który chcąc uniknąć wstydu, oświadczał

Rewizorowi policyinemu; iż Izrael Berl iest chory, iż w każdym czasie stanie do tłumaczenia się, iż on sam za niego kaucyą zapisze.

Kryszkier wziąwszy od Funkelsteina dziesięć reńskich niearesztował Izraela Berla, i udał się do Kommissarza Policyi w celu złożenia mu podpisanéy iuż przez Funkelsteina kaucyi. Nazaiutrz odebrał tenże Kryszkier w Kancellaryi z rąk Funkelsteina dwadzieścia reńskich, a nieco poźniéy piętnaście reńskich, takąż Summę reń. 15. wraz z nim i Rewizor Schindler otrzymał. Nakoniec Kommissarz Policyi Antoni Kostecki odebrał od Funkelsteina 100. reńskich.

Ciż sami urzędnicy Kostecki i Kryszkier oskarżyli Funkelsteina o występek przekupstwa.

Że powyżéy wyszczególnione Summy były dane i odebrane, to żadnéy niepodpadało wątpliwości; sprzeczność iedynie zachodziła między skarżącemi i oskarżonym; względem powodów i zamiaru iaki miał Funkelstein daiąc pieniądze.

1. Co do pierwszych dziesięciu reńskich, utrzymywał z początku Funkelstein, iż dał ie Kryszkierowi w celu, aby się udał do swych przełożonych dla przedstawienia im kaucyi i odebrania dalszych rozkazów, poźniéy zaś przyznał się, iż obiecał mu 30 reńskich za to, iżby nie-aresztował brata iego Izraela Berla, i zaraz 10. reńskich z gòry za liczył;

2. Co do dwudziestu reńskich twierdzi Fukelstein; iż Kryszkier sam się upomniał o nie. Niechciał mu ich dać oskarżony, bo ieszcze brat iego niebył wolnym, lecz gdy Kryszkier oświadczył w przypadku nieuwolnienia zwrócić pieniądze, oskarżony dał mu wtenczas 20 reń. Kryszkier przyznał tylko, iako 20 reń. odebrał, rozumieiąc, że okoliczność ta z Kommissarzem Kosteckim iuż załatwioną została, ponieważ Funkelstein dał się słyszeć, że Kosteckiemu i Nikodelonowi Konsyliarzowi Magistratualnemu po 100 reń. zapłacił.

3. Co do piętnastu reńskich zgadzaią się Funkelstein z Kryszkierem i Schindlerem, że ci obadway przymawiali się o tę Summę iako dawniéy przyobiecaną nadgrodę za poniesione trudy w wyśledzeniu zbrodniarza który żyda zabił, i że Funkelstein uiścił się z uczynionéy im dawniéy obietnicy.

4. Co do Stu reńskich danych Kommissarzowi Policyi Kosteckiemu zgadzaią się skarżący i oskarżony, iż dawniéy miewali z sobą czynności iż Funkelstein odmówił Kosteckiemu pożyczki 100. ryńskich, gdy zaś przed teraźnieyszą sprawą prosił za bratem swoim, Kostecki wyrzekł te słowa;

„kiedy interes wymaga, to wy żydzi umiecie się płaszczyć, i czynić grzeczności, o które was dawniéy proszono;„

iż Funkelstein położył sto reńskich i odszedł;
niezgadzaią się zaś w dwóch okolicznościach następuiących:

1. Funkelstein utrzymuie; iż Sto reńskich dane były sposobem pożyczki; Kostecki zaś nie wie istotnie zamiaru Funkelsteina, lecz mniema, iż dane były w myśli przekupstwa.
2. Funkelstein twierdzi, iż tylko prosił o przyięcie kaucyi, aby z aresztowania brata nie miał wstydu, Kostecki zaś zeznaie iż oskarżony domagał sie, aby brat iego nie był ściśle indagowanym.

Zaprzeczył oskarżony iżby się kiedy dał słyszeć, iakoby od niego Kostecki i Nikodelon otrzymali każdy po Sto reńskich, co mu Kryszkier zarzucał i w oczy wymawiał.

Wszyscy trzéy Kommissarz Kostecki i Rewizorowie Kryszkier i Schindler odebrane od oskarzonego 145 reńskich złożyli w Sądzie Kryminalnym. Pierwszy oświadczył iż musiał przyiąć dane sobie 100 reńskich, skoro Funkelstein położywszy ie na stole natychmiast odszedł, niechcąc iednak ściągnać na siebie podeyrzenia zaskarżył Funkelsteina; drugi utrzymuie, iż dla tego przyimował pieniądze, aby tém większe na Funkelsteina padło podeyrzenie.

Sąd Kryminalny Krakowski wyrokuiąc dnia ósmego Sierpnia tysiąc ośmset dziesiątego uznał:

iż dla niedostatku prawnego dowodu śledztwo kryminalne zniesioném bydź musi, iż obwinionemu 130 reń. a Rewizorom Kryszkierowi i Schindlerowi 15 reń. zwrócone bydź maią, iednak oskarżony taxy wyroku winien zapłacić.

Wyrok ten został potwierdzonym w drugiéy Instancyi przez Sąd Sprawiedliwości Kryminalnéy Departamentów Krakowskiego i Radomskiego na dniu dwudziestym ósmym Lutego tysiąc ośmset iedenastego.

Powody obu Sądów są następuiące:

1. Oskarzony nie przyznał się, aby urzędnikom w złym zamiarze dawał pieniądze;
2. Swiadkowie nie powoływali go wyraźnie o zły zamiar;
3. Ciż świadkowie niemieliby zupełnéy wiary, będąc razem spół-obwinionymi
4. nie masz zatém prawnego dowodu ponieważ iest tylko podobieństwo do prawdy, podeyrzenie, bez dostatecznego przekonania.
5. Chociaż więc uznanie zupełnéy niewinności nastąpić nie może iednak podług Art. 428. prawa kryminalnego Austryackiego śledztwo zniesionem bydź winno, a oskarżony obowiązanym iest taxy od wyroku zapłacić, lecz nawzaiem służy mu prawo odebrania pieniędzy w depozycie złożonych, prócz 15. reńskich które iako Summa z prawego źrzodła pochodząca, należą do Rewizorów Kryszkiera i Schindlera.

Sedzia Kryminalny Józef Niedabylski zastępuiący Urząd Królewskiego Prokuratora, zaniósł w dniu zapadłego wyroku rekurs do kassacyi, w podaniu zaś swém 13 Marca 1811. tak rzecz obszerniéy wywodzi:

zarzuca nayprzód, iż Sąd wyrokuiący przeciw aktóm uznał niedostatek prawnego dowodu. Dowod ten zdaniem rekursuiącego Prokuratora polega iuż na samém wyznaniu oskarżonego. Funkelstein bowiem sam zeznał, iż obiecał i dał Kryszkierowi 30. ryńskich w tym celu, aby brat iego nie był aresztowanym, sam zeznał, iż Kommissarzowi Kosteckiemu pożyczył 100 reńskich w tym celu, aby kaucya iego za bratem była przyięta.

Uważa daléy, iż obwiniony przez powyższe dary uwiódł rzeczywiście urzędników, ponieważ Rewizor Kryszkier niearesztował brata iego, którego powinien był aresztować, a Kommissarz Kostecki wchodził

w rozpoznanie kaucyi, chociaż prawo dla kryminalistów żadnéy kaucyi nie dozwala.

Stosuiąc więc do przypadku przepisy rozdziału X. prawa kryminalnego Austryackiego o prawnéy mocy dowodów niemożna zdaniem rekursuiącego zaprzeczyć exystencyi prawnego dowodu. Że zaś rozdział XI. podług prawnych dowodów w rozdziale X. mieszczonych wyrokować każe, że nadto Sąd niestosował się do §. 1. prawa kryminalnego, stanowiącego teoryą o złym zamyśle, przeto z powodu obrazy powyższych praw wyraźnych wnosi rekursuiący;

„ aby ieszcze śledztwo z żołnierzy Kryszkierowi do aresztowania Izraela Berla przydanych, uzupełnioném było, i aby sprawa tak do poprawienia instrukcyi, iako i do nowego wyrokowania innemu Sądowi Sprawiedliwości kryminalnéy odesłaną była. — „

Po wysłuchaniu rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora; który rozbieraiąc naypierwszą kwestyą w sprawie téraźnieyszéy, iaki skutek może mieć względem strony rekurs ninieyszy, przyłącza Art. 67. Organizacyi Kassacyinéy w słowach:

„przeciw wyrokom uznaiącym oskarżonego winnym, rekurs do kassacyi wolnym iest skazanemu i Prokuratorowi; gdy zaś oskarżony uwolnionym zostanie, w tenczas prawo odwołania się służy iedynie Prokuratorowi, i to iedynie w względzie satysfakcyi prawu, bez żadnych skutków dla uniewinnionego. „

i stosuiąc ten przepis do obecnego przypadku, uważa, iż iakożkolwiek *zniesienie inkwizycyi*, czyli *tymczasowe uwolnienie oskarżonego* nie iest przewidziane w Organizacyi kassacyinéy, stanowionéy na zasadach Sądu kassacyinego Francuzkiego, gdzie ani tymczasowe uwolnienie ani kary nadporządkowe mieysca nie miały, wszelako łatwem znaydnie pogodzenie tego przypadku z instancyą kassacyiną. Tymczasowo bowiem uwolnionemu nie może bydź zabroniono rekursować do kassacyi dla tego, że nie został zupełnie uniewinnionym, gdyż uwolnienie tymczasowe może bydź nawet, zdaniem wnioskuiącego Proku-

ratora, w teraźnieyszym systemacie rządu uważane za większą karę, aniżeli zawyrokowanie na czas krotki uwięzienie, skoro zdaie się, iż tymczasowo uwolniony, zostaiąc pod zarzutem przestępstwa, niemógłby bydź do używania praw politycznych przypuszczonym. Równie i Prokuratorowie Królewscy w przypadku tymczasowego uwolnienia obwinionego mogą rekursować albo dla tego że Obwiniony tylko tymczasowo uwolnionym został, gdy go należało zupełnie uwolnić, i wtenczas kassacya wyroku w myśl powyższego Art. 67. musiałaby następować ze skutkiem dla strony, albo też rekursować mogą dla tego, iż obwiniony tymczasowo tylko uwolnionym został, gdy powinien był bydź istotnie ukaranym, i w tenczas według tegoż 67. Artykułu kassacya wyroku mogłaby iedynie nastąpić na zadosyć uczynienie prawu bez żadnych skutków dla tymczasowego uwolnionego.

Taki iest przypadek w sprawie obecnéy. Sędzia zastępuiący Prokuratora zanosi rekurs dla tego, aby obwiniony Funkelstein był na nowo sądzonym i ukaranym. Gdyby zatém wyrok zaskarżony skassowanym został, mogłoby to iedynie nastąpić bez żadnego skutku dla Funkelsteina.

Co do samego rekursu: znayduie wnioskuiący Prokurator rzeczą z Akt niewątpliwą, iż oskarżony sam przyznał, iako Rewizorowi policyinemu Kryszkierowi dał 30. reńskich w tym zamiarze, aby brat iego nie był aresztowanym, co podług danego rozkazu powinno było nastąpić; równie sam przyznał, iako Kommissarzowi Policyinemu pożyczył 100. reńskich w tym zamiarze, aby kaucya przez obwinionego za bratem stawiona była przyięta. — To własne Funkelsteina zeznanie stanowiło przeciw niemu według Art, 398 i 399. Kodexu Kryminalnego, dowód zupełny.

Czyn taki według Art. 89. iest zupełnym występkiem, bo Art. ten mówi: „qui donis magistratum vel officialem officio obstrictum ad partis studium in causa officii, aut conferendis muneribus, vel generatim ad officii violationem permovere conatur, per talem seductionem criminis reus sit, sive intentio haec in proprium, sive in alterius commodum directa, successumque sortita fuit, sive minus.“

Nie został tu wprawdzie, zdaniem Królewskiego Prokuratora Funkelstein przekonanym, aby officialistów Policyi skłaniał do zgwałcenia obowiązków urzędu, lecz dowiedzionèm zostało, przez własne iego wyznanie, iż im czynił ofiary, aby na korzyść strony, chociaż bez zgwałcenia swych obowiązków działali, a prawo iuż za występek poczytuie, gdy się urzędnikowi czyni ofiara, *ad studium partis in causa officii.*

Na takie wykroczenie prawo w Art. 90. przepisuie karę konfiskaty na rzecz ubogich podarunku, i karę uwięzienia od sześciu do dwunastu miesięcy.

Z tego względu Prokurator Królewski przy Sądzie Kassacyinym, popieraiąc rekurs, domaga się skassowania zaskarżonego wyroku, iedynie na zadosyć uczynienie obrażonemu prawu.

S Ą D   K A S S A C Y I N Y.

Zapatrzywszy się oraz na Art. 398. i 399. prawa kryminalnego Austryackiego według których przyznania obwinionego Jakoba Funkelsteina co do przestępstwa uwodzenia urzędników, zupełny przeciw niemu stanowiły dowód;

Zapatrzywszy się oraz na Art. 89. i 90 tegoż prawa, przepisuiące kary na tego rodzaiu przestępstwo. i zważywszy, iż z obrazą pomienionych praw Sąd wyrokuiący obwinionego tylko tymczasowo uwolnił, gdy przy prawnym dowodzie winien był karę według prawa wymierzyć;

Rekurs urzędu Prokuratorskiego na początku wymieniony rozsądzaiąc:

Wyrok zaskarżony, iedynie na zadosyć uczynienie obrażonemu prawu bez żadnych skutków dla obwinionego, stosownie do Art. 67. Organizacyi Sądu swego kassuie — mocą ninieyszego Wyroku.

(podpisano) Węgleński M. St. Prezyduiący.

Wydrukować (L.S.) L. Osiński, Pisarz S. K.

Felix Łubieński,

Minister Sprawiedliwości.

Zgodno z Oryginałem

(L. S.) Antoni Joneman

Konsyliarz Ministerii.